

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egy évre 10 ft - kr.
Félévre 6
Negyedévre 2 50
Egy hónapra 1
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MOR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű többzárú
hirdetéseket alkuszint jutányos áron vesztetnek fel. Bélyegdíj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Nagy-hét.

Mily különbség a hét első napja s további folyama közt! . . . A nap ugyanaz az égen; a tavaszi enyhe lég-áramlat tovább fejleszti a fa-rügyeket, a virág-bimbókat s csalja ki a földből a növényzet rejtőző csiráit; de az isteni nagyság ügye mily egészen más: nem-hogy emelkednek, hanem ellensé évé válik a nép-hangulat. . . Vasárnap még Hozsána a Szabadítónak; másnap már és azután: boszu, a féltékenység alaváló les-bányása, haszonleső árulás ellene, az elhagyatás érzete önszívében, kislelkű megtagadás a tanítványtól; elfogatás, bántalmazó hurczolatás, arcu-keresés, megköpösés, királyi maszkba öltöztetésben kifejezett mélyső gúny; halálra elítélés, pilátusi kézmosás, megostoroztatás, a megkínzott test voncolása a vesztőhelyre, latrok közt keresztre függesztés — mignem a halál végét véli a kínos életnek, amelynek áldásos voltát meg nem értette az elvakított nép; hanem amikor „elvégeztetett” a gyászba borult természet megrázó jelenetei s a rideg pogány katona meglágyult szívéből kelet nyilatkozat jönnek igazolására, hogy „bizony Istennek fia vala ez.” És aztán kevesek szerető kegyel te sirba helyezi a kiszzenvedettet, hogy végre találja fel ott azt a nyugalmat, amit az élet nem adott meg — csak a halál hozott el számára.

Ó hát a diadalmenet: Vasárnap multától, megfordulva a halálos Péntek beteléseig, ily kínos jeleneteket kellett átmennie népe közt, népe által, a megfoghatlan isteni nagyság-nak! . . . Mintha csakugyan égből szállt volna le s az lenne hazája; földi ember-alakzatban nem hordana bűnöktől izgatható, — nagyravágyástól feszülő szívet; mint-ha ember — világi fény és ragyogás iránt szemei érzékellenek, — mintha országa nem e világból volna: hidegen hagyta a nép — kegy királyi trónra sarkaló megnyilatkozása? . . .

Nem . . . nem! . . . Az érzések tengere áradott keblében . . . csak-hogy ez oly tiszta volt, a mely nem tűrt meg magában salakot s másokat is tisztaságban kívánt magához emelni . . . Hiszen népének szabadításával foglalkozott, — azoktól megmentésével, akik lenyomva, szabadulásra képtelenné tették, végképp elnyomorították; amik a „papifejedelmek, irástudók és farizeusoktól származnak, akik magok nem mennek, másokat sem bocsátnak be a menyországba; a kik a szegény özvegyek házáat mege-mésztik h-szsu könyörgés színe alatt; akik földön tengeren fogdossák a lelke-

ket, hogy pogányból «igazhitű» csináljanak s aztán gyeheña fiává teszik; akik esküsznek a templom aranyára, az oltárra tett ajándéokra s nem aki abban lakozik; akik dézma alá bocsátják a méntát, a kaprot, a köményt — törvény szerint, de elhagyják ami a törvényben fődolog: az itéletet és irgalmasságot, a tökéletességet; apró külsőségekre sokat adnak: megszürik a szunyogot, — elnyelik a tevé, megtisztítják a pohár és tál külső részét, belől pedig telvek ragadománynyal, tisztátalansággal; kívül mint a megföhéritett koporsók, helöl rakvák undoksággal, képmutatással, bü-nökökkel, akik üldözik és megölik a pró-fétákat. És ezekben a bűnökben és hon — s nemzetve ztó következéseiben része van az egész népnek, mert hallgatnak a képmutató papi fejedelmek, iras-tudók és farizeusokra.

De éppen ezek leleplezése és ez álkodó nevezetők fölébe tett jajkiáltás határozta el amaz igaznak sorsát, a kínos kereszten szenvedendő halált. E végett a népet, a mely még az imént hozsánával rajongta körül, ellene fordíták.

Csodálkoznánk rajta, hogy a nép, mely szabadság után epedett és ezt, Krisztus által — ennek tiszta, jóra-vezető tanában találhatta volna fel, saját üdvével ellenkezőleg, engedett az amitásnak — ellene fordult az igazságnak? . . . Ó, mics mit csodálkoznunk! . . . A nép, mely maga, nem szeretet gondolkozni, az önmegtagadást követelő önismeret — és erény által való átalakulásnak nem barátja: mindig könnyen enged azoknak, kik őt vakhíttben, előítéletben nevelik, hizelegnek szenvedélyének, a népielség látszata után kapkodó hiúságának s bűneit legyezgetik. A nép ezen viaszként hajtható gyengeségével Krisztus emberismerő lelke már rég tisztában volt . . . jól tudta, hogy ellenségei most elvesztésére ezt használják fel; hogy az által a nép által fogják megfeszítettését kikövetel-tetni, amelynek bűneiből való ujjászüle-tésből folyó boldogságát annyira akarta.

Elfördíthetlan sorsának e biztos tu-datában, miután a bucsu-vacsorát végezte, amelyet közvetlen barátainak és későbbi követőinek, raemlékeztető s egy-más iránti szeretetre elkötelező unnepe-lyes aktussá tett: kiment a G e t s h e m a n e-kert magányába, hogy annak éjjeli csendjében, imádkozással készítse magát a történendőkre.

Ah! . . . milyen lehetett ez éjsza-kának visszanező és előretekintő töpren-gése? . . . Talán kínosabb usával járt, mint maga a halál . . . »Atyám! ha

lehetséges, muljék el tőlem e pohár» . . . Nagy lelke azonban legyőzte az életvá-gyat, melyhez pedig még férfiasága erő-tejében oly nagy joga volt . . . »Nem az én, — hanem a Te akaratod legyen meg — Atyám!» . . . Aztan nem rin-gatva magát többé sorsa felöl csalódás-ban — artatlansága érzetében felülemel-keve a világi tekintet-ken — méltó-sággal fogadta, a pénzzel megfizetett tanítvány áruó csókját, az elfogatást, a megköztetést, leintette a hősökdő ha-rátot, bátran ment — felemelt fővel állott bírái elébe, kiknek itelete az elő-készített hamis vád alapján, nem az igazság szerinti jogszolgáltatás, — ha-nem a bosszuállást kielégítő, égrekiáltó visszaélés leend. Talán az mégis fájha-tott és fájt is szerető lelkének, hogy tanítványai, barátai, kiknek rész-tvevő tekintetéből legalább vigaszt meríthetett volna: szétfutottak . . . az az egy is, aki követte — gyáva halál-félelemből: megtagadta őt.

A főtanácsban ülő papi fejedelmek, vadlók és bírák egyszerre — meghozták az itéletet, amely a gonosztévőkkel egy sorba helyező kereszthalálra szólt. De az ily itélet még csak a római Hely-tartó felülvizsgálata és végmegeerősítése után volt végrehajtható. Siettetniök kellett hát mindezt, mert ha a nagy ünnep beállt: a kivégeztetés szünetel s a ked-vők szeriotti folyamatban levő ügyben, valami zavaró fordulat állhat be. A római Helytartó elébe hurczoltak tehát Krisztust s hogy ennek részökre döntését biztosítsák: fitogtatták a császár, elnyo-mójok iránti hűséget, kinek hatalmát fenyegeti Krisztus. A Dávid családjából származottnak trónvágya s nagyobb nyo-matékul a még imént lázadásra hajló népet hajszoltak fel s ennek szájába ad-ták a végzetes kiáltást: »Feszíttessék meg!» És P i l á t u s a kit meghatott már maga a Krisztus nyugodt méltósága a vizsgálatból pedig mégis állapította artatlanságát és erről nyilván első bi-zonyosságot tett, mégis, miként kellett és tehette volna, nem oldotta fel a halál-itéletet, hanem kimosakodva a felelős-ség alól, amelyet a bírákra tett át, mege-erősítette és megostoroztatva kiszolgáltatta Jézust hóhérai dühe kielégítésére, a kereszthalálnak.

A megkínzott test nem bírta czi-pelni a keresztfát, melyre szegezletve meghalnia kellett, más vitte helyette, a közvesztő helyül szolgált G o l g o t h a halmára. A nép ujjongva, gunyolva ki-sérte az áldozatot . . . tetszett neki a látvány a mikor azt, a ki nem fogadta el a koronát melylyel megkínálták, most tövis koszorúval vérző homlokán, két

utonálló rabló közt fog függni ég és föld között, És e durva vágy által uralva, még akkor sem ismerte fel nép végzetes bűnét, mikor az áldozat, ember feletti uralommal türt iszonyu kínok között, ott a már felállított véres keresztén iserte könyörgött: „Atyám bocsáss meg nekik, nem tudják mit cselekszenek!” s hogy szive még végső dobbanásában is érezte a fiui szeretetet keresztje alatt álló anyja iránt, hü tanítványa gondozásába ajánlja ezt. Ah nem, nem hatották meg a nagy lélekre valló nyilatkozatok, hanem zsbongva oszlot! szét, mint aki dolgát jól végezte. . . . Am a természeti rendkívüli jelenetek borzalmai és a rideg római katona-sziv ellágyulása bizonykodott, hogy az a halál-kínok közt is ugyanazon lelki nagyság: „igaz ember, Isten fia vala” a mit a következő évek, évszázadok, évezredek művelt népei elfogadtak és ma is után zengik.

A kiszenvedett testet, gyöngéd érzésű barátok, barátok szikla sirba helyezték, Hadd nyugodjék ott a feltámadási g!

»Elvégeztetett! Ó nem . . . nem végeztetett el! Szinte két évezred óta hányszor ismétlődik, hogy akik Krisztus felemelkedett isteni lelke által megjelölt nemes irányzatban, a népboldogítás ösvényén baladnak: elismerésre éppen a népnél nem találunk, sőt ellenkezőleg szabadulása bajnokait, a kik rablánczát letörni akarják, a bitör hatalmasok halálra keresik s bitőfájukhoz vezelő uton látványos-ágon kapó, tolongó nép gunylármája kíséri s kinkerestjüket részvét nélkül, sőt átkozódással ily néptömeg állja körül.

Nem csuda, ha ily nép kezein ott veszett a bilincs, melyet a papi fejedelmek, irástudok, farizeusokkal szövettett hatalom kovácsolt reá!

Nagy-Pénteken.

Borus az én lelkem, azivem olyan fájó
Mint nehéz beteg, ki halálra való,
Hordom én is súlyát a nehéz keresztnek
S roskadok nagy súlyán a nehéz tehernek.
Oh! mert bánt az élet, küzködöm nyomorba,
Földig megalázva, fetrengve a porba,
Hordom a keresztet: az életnek terhét
Az én szenvedésem eddig be nem tett még;
De hittel tekintek fel a Golgo hára
Csüggedő szívemnek borus fájalmába:
Ott látom keresztet a melyet viseltél,
Melyre kínok-kinja közt feszítve lettel.
Sötét az a fa, de mégis oly világos,
Rajta élet vész el, a élet nyer mi gyászos,
Rajta mély gyász: halál! S fény: az élet látszik
Rajta a bánat közt örökűv sugarsík,
Hiszen mint Teneked bétele mértéked
Az én szenvedésem is majd véget érend.
Ki annyit szenvedtél az emberiséget
S meg is halál az ó bűne és vétkeért
Ki fekszem halálban életem sanyarával:
Adsz nekem is eltet ten' halajod által
S a miként Teneked lett feltámadasod:
Hagyj bizonom abban, hogy egy jobb jövőt látok.

Kiss Ferencz.

De azért Krisztus példáján lelkesüljetelek minél többen. Az eszmét megölni nem lehet, a sirból is kitör az és eget kér, eget nyer!

—a.—r.

Debreczen, április 12.

Beszámoló. Bartha Miklós orsz. képviselő husvét hétfőjén tartja meg beszámolóját B.-Gyulán.

Uj arany gyapjasok. A híres rend osztogatás tudvalevőleg az osztrák császár és a spanyol király előjogába tartozik. — Az osztrák császár mint magyar király is, ezen kitüntetésben magyarokat is szokott részesíteni, persze a megtisztelt többnyire már születésénél fogva is, kiváltságos osztályrészesek. A király most, mint Bécsből jelentik — 13, részben külföldi fejedelmi személyiségeknek, részben osztrák, részben pedig magyar főurak adományozta az aranygyapjas rendet, illetve kinevezte őket az aranygyapjas rend lovagjaivá.

Bárha minket szok érdekelnek, a kik a magyarok közül nevezettek ki — előszámlójuk mind a dekoráltakat:

Rupprcht és György bajor hercegek, Auersperg Karoly herceg, Thun-Salm Oswald gróf, az uralkodó Fürstenberg herceg, Páfi Miklós herceg, Montenuovo herceg, Szögyény-Marich László berlini osztrák és magyar nagykövet, Deym Nándor gróf, londoni osztrák és magyar nagykövet, a Fugger hercegi ház feje Bajorországban, Paar gróf főhadsegéd, Cziráky Béla gr. főudvarnagy és gr. Károlyi Sándor magyar orsz. képviselő.

E jegyzékből látható, hogy a kitüntetettek közt van 4 magyar főúr is, még pedig a kiválasztás sorrendjében:

Páfi Miklós hr., a magyar főrendiház tagja.

Szögyény-Marich László, berlini nagykövetünk.

Cziráky Béla gr. főudvarnagy és végül

Gr. Károlyi Sándor orsz. képviselő. Politikai tendencia csak a Szögyény-Marich L. kitüntetésében van. Közvetlenül a király berlini látogatása előtt nagy jelentőséggel bír az a körülmény, hogy a tetsége a legmagasabb rendjellel tüntette ki a monarchia berlini megbízottját, Mert Szögyény-Marich L. nem mágnás s az aranygyapjas rend jelenleg egyedüli olyan tagja, a ki se nem herceg, se nem gróf, se nem báró — nem kékvér.

A futó betyár meg a régi puska.

— A «Debreczen» tárcája. —

Akárki mit tart róla, nem volt egyéb a régi puska egy bolondos hangszernél.

Mikor először alkalmazták az európai koncertben, olyan volt, mint egy kölyök ágyu, csak hogy nem volt kereke. Egy karika volt a vastag végén s annál fogva kötélben lógott a vitéz nyakában. Még be sem volt fába ágyazva, azért is legénynek kellett lenni annak, a ki el is merte sütni, ha megtöltötte.

Gyalogszerrel nehézkes lett volna az ilyen vitézségi jelvényt nyakban cipelni, azért is páncélos lovakok surulyáztak rajta az ellenség előtt. Oda nyomta pedig a vitéz a vastag végét a vas mellpáncélhoz, aztán oda tartotta a tüzes taplót a labbantyu lyukra és — pu! . . .

A golyó oda ment, a hová akar! a vitéz pedig hátra hanyatlott a nagy lökéstől, a lóva megbokrosodott a czudar pukkanástól és beleszaladt a lovaggal az ellenséges hadtestbe. Ott orra vágta egy alabárd nyéllel s a levegő után kapkodó lovat lekapta a lóról, — de a husz körméről is — és olyan huszonötöt hegedültek rajta a ládstokkal — már t. i. a puskaavesszővel — hogy az eget is dögönek nézte.

Bomoljon meg, a ki kitalálta az ilyen bolondos szerszámot!

KÜLFÖLD.

Az antisemitizmus ellen az Osztrák tartománygyűlés. Az alsó-ausztriai tartománygyűlés tegnap ülésén a helytartó válaszul O f n er képviselőnek arra az interpellációjára, a melyben felszólította a kormányt hogy legyen lépéseket a zsidók ellen való vérvadás terjesztése ellen. A helytartó azt mondja válaszában, hogy a római katolikus egyház legfőbb tekintélyi alaptalanoknak nyilvánították a vérvadásokat. A kormány nagyon sajnálja, hogy ilyen vádakat terjesztettek, mert belátja, hogy ezek a dolgok veszélyeztetik a lakosság együtt életét. Az ilyen vádak ellen a kormány nézete szerint leginkább a műveltség terjesztésével lehet küzdeni. (De hat ez hol van?) Ha ezeket a vádakat gonosz szándékkal egy törvényesen elismert vallásfelekezettel hozzatartozó ellen való izgatás céljából hangoztatják és terjesztik, a kormány habozás nélkül szigoruan fogja alkalmaztatni ilyen esetekben a büntető törvény rendelkezéseit. Az interpelláló arra a kívánságára, hogy a kormány rendőri természetű, rendkívüli preventív intézkedéseket tegyen, a helytartó azt válaszolja, hogy a rendőrhatalomok preventív működésének a törvény rendelkezései szabnak határt.

A berlini ut. Vilmos császár a következő tá iratot küldte Berlin főpolgármesterének:

Ferencz József császártól (tehát nem király is?) azt az örvendetes értesítést kaptam, hogy a császárnét és engem május hónap első napjaiban megátogatni szándékozik. Meg lévén győződve róla, hogy a székesfőváros polgárai hűséges tisztelettel és meleg odaadással tekintenek föl arra az előkelő vendégre, a ki egykor hű barátja volt felejthetetlen nagy császárunknak, értesitem őnt a küszöbön álló látogatásról, hogy berlini alattvalóimnak módjuk legyen a várost idejében méltóan fölékesíteni tisztelt, hű szövetség-társam fogadására.

Bécs—Berlin—Moszkva. Ferencz József osztrák császár és magyar királynak Bécsből Berlinbe látogatása idejével majdnem egyszerre merül fel a cárnak moszkvai utja. Természetesen az okokat fürkészni szerető politikai világ mindjárt keres is, talál is a két ut közt összefüggést, de úgy hogy a moszkvai látogatásnak már előre is nagyobb

Mikor aztán belátták, hogy ez többet árt a békességnek, mint az ellenségnek: csináltak egy hosszú lyukat és azt körül öntötték vasal. Ez lett aztán a pu-kacó, a mit menten be is agyaztak vastag tölgya foglalatba és tekintélyes súlyánál fogva, két ember cipelte a vallán. Egyiknek vasíla volt a kezében, annak a hegyes nyelét földbe szurta, a várá pedig rátette a cső végét. Az agyát tartotta a másik, az egyik pedig ráfektette a képét a puskaagra, célzott, megajította a kanóccal a lobbantukba peregetett puskaport és — puff! . . .

Persze, hogy az ellenség már rég nem volt azon a helyen, a hová a golyó repült, hanem eredménye mégis csak volt a pukánásnak. Aki a puskaát tartotta, jobbra esett, a ki elsütötte, balra esett és mind a két tenyerével szorongatta a jobb képét, mert olyan pofont kapott attól a bolond szerszámtól, hogy mind a 32 foga sajgott bele.

No, hat az ilyen bolond szerszámmal semmire sem ment volna a futó betyár. Nem is volt tan még akkor ilyen gavallér a déli-bájos Alföldön, csak mikor már az igazi puska megszületett, a minek sarkánya volt. Ha ez belevágta fogát a piramidlibe (a hogy a gyukupakot magát hitták), akkor a sarkány hátrafelé, a puska meg előfelé okadta a tüzet.

Eznek a majja már veszedelmesebb volt, mint elődeié, hanem egy nagy bib je csak

jelentőséget tulajdonítanak, a mint ez kitetszik a M. O. mai számának a fentebbi cím alatt adott kombinációjából:

„Az a nagy politikai jelentőség, a melyet királyunk berlini és az orosz császár moszkvai utjának világszerte tulajdonítanak, mindinkább előérbe lép és ma már a világ sajtójának egyetlen organuma sem zárkózik el az elől a feltevés elől, hogy ezek a látogatások nem pusztán udvariassági tények, nem csupán udvariassági ünnepeknek keretei, hanem olyan megállapodásoknak keretei, a melyek nagytörténelmi fontossággal bírnak. A hármasszövetség rendületlen fennállásának tüntetesszerű bizonyítása, a melynek Berlin lesz a székhelye, alárendelt jelentőségűvé törpül azok mellett a kérdések mellett, melyeknek szövegére hozatalát a moszkvai utazás czélozza. Hogy a csári ut az eminensebb jelentőségű, kitűnik abból a czélból is, hogy erről az utról a szt.-petervári összes nagykövetek értesítést kaptak, az a n g o l nagykövet kivételével.

Azt pedig mindenki tudja, hogy az angol és orosz érdekek közt legalább is olyan nagy az ellentét, mint az osztrák-magyar és a balkánfélszigetiek közt.

Stockholm, apr. 11.

A moszkvai utazás tervét maga a császár közötté egy diszében, amely Murawiev külügyminiszterrel volt és tudomásra adatta ezt a vendégeknél köztük az összes minisztereknek, kivételével a pénzügyi, hadügyi és igaz. ü. minisztereknek, akik ott jelen nem voltak. — Tudatták az utazást több külföldi követtel is, akik közt azonban Sir Stuart Scott, az angol nagykövet nem volt.

Hivatalos verzió szerint a császár az egyházi ünnepre megy Moszkvába és részt vesz Jussupov hercegnő által rendezendő ünnepén is. Hangsúlyozzák azonban, hogy Moszkva Oroszország szíve és az igazi, ősi főváros, a hol a császár nepe közt van, — a konkluziók azonban mindekinél szabadságában állanak.

A háború.

A harcztérről érkező legújabb hírek szerint az angolokat ismét nagy vereség érte. Több Pretórián át övő távirat jelenti, hogy De Wet te bur tábornok Merkatfonteinnál Brandforth alatt megverte az angolokat; a csatában 600 angol elesett vagy megsebesült, 900 pedig foglyagba került, a burok azonkívül elvettek 12 muicziós kocsi. Föltűnő, hogy bár angol lapok jelentik a vereséget, tá-

irataikat mégis Pretóriából és Lorenzo-Marquezből keltezik, amiből az következik, hogy a bloemfontein városi távirót tényleg elvagták a burok. A Fokföldön szintén nem lehet táviratozni, mert a Fokföldrevivő vasutis a burok kezében van, így tehát a bloemfonteinai jelentések is Pretórián át jönnek.

Az angoloknak ez a legújabb veresége döntő lehet Roberts előrenyomulására; Brandforth alatt közel két hét óta állandó csatározásban vannak egymással a két ellenség elővédjei. A burok háromszor megverték és visszazsorították Roberts elővédjét egészen a Modderig, maguk pedig a Karre-Sinding melletti kopjékon helyezkedtek el. Mikor Olivier tábornok hátezer emberrel keresztül vágta magát az angol kordonon s serege egy részét Brandforthba küldte, a másik részével pedig tönkretette az angolok keleti szárnyát Sennatportnál, az Arandfort alatt álló burok ismét megtámadták és megverték az angol elővédet. Ebben a csatában Roberts — saját bevalása szerint — 177 embert veszítettek az angolok. A burok azonban egyre nagyobb számban előönlöttek Oránsz déli részét, körülhálózta Bloemfonteint s nagy veszedelemmel fenyegettek Roberts hatáiban. London nagy izgatottsággal várta az újabb híreket, hogy a burok merészkara általános támadást intézzen Bloemfontein ellen. Kroonstadtból e közben nagy számu bur sereg érkezett Brandforthba De Wet te tábornok támogatására. A burok támadták-e a legutóbbi csatában avagy az angolok, nem tudni. Valószínű, hogy a burok voltak a támadók, a kik siettek visszazsorítani az angol frontot, hogy Roberts ne nyomulhasson előre. Ez Robertsnek a negyedik veresége mert ha nem is közvetlenül őt verték meg; de a csapatok mind az ő haditerve szerint harcoltak.

Ez a legutóbbi vereség lehet az oka annak, hogy Roberts a nemrég megérkezett 8. dik hadosztályt sietve Bloemfonteinba rendelte. — Eljuthat-e ez a hadosztály hozzá, kérdéses, mert a vasut mellett Biddersburgnál és Tromsburgnál erős bur csapatok alának s előbb ezekkel kell megküzdenie. Roberts lord igen nagy bajban lehet s Londonban nem hiába aggnának az emberek, hogy Roberts előbb vagy utóbb kénytelen lesz Bloemfonteinból visszavonulni s beeljesedik Krüger jóslata, aki azt mondta, hogy a lehető legrövidebb idő alatt Bloemfonteint visszafoglalja.

A mercatfonteinai vereséget bur tudósítás nyomán közlik a »Daily Mail«, »New-York Herald«.

A Daily News távirata, a melyet szintén Pretóriában adtak föl ápril 9-éről szól és szövege a következő:

„A transzváli kormány hivatalosan jelenti, hogy tegnapelőtt Brandforthtól délre nagy csata volt, a melyben csapataink nagy és fényes diadalt arattak. Az angolok vesztesége 600 halott és sebesült és 900 fogoly. Az angolok 12 társzeker és két agyu hátrahagyásával futva menekültek Bloemfontein irányában. Mivel az este beállott, nem üldözhetjük tovább az ellenséget.

A Daily News ehhez a következőket jegyzi meg: Merkatfontein kilenczefél mértföldnyire délkeletre van Kroonstadtól s mellette egy patak folyik, a mely a Wonderkopból ered. Minthogy azonban Kroonstad száznyolczvan mértföldnyire északra van Bloemfonteinól, ennel fogva nem lehet fölteni, hogy ezt a legújabb csatát ott vívták volna. Sokkal valószínűbbnek látszik, hogy még egy Merkatfontein van, a melynek azonban nincsen nyoma a térképen.

Ezenkívül még egy távirat érkezett az angolok legújabb vereségéről. Ezt a táviratot a Daily Mail kapta Laurenzo Marquezból. Földadója, a németalföldi vasúttársaságnak ottani ügyvivőse szintén azt jelenti, hogy az angolokat megverték Kroonstad mellett s hogy aránytalanul nagy veszteséggel voltak kénytelenek a harcztérről elmenekülni. Végül még megemlítem az Evening Journalnak állítólag fokvárszói kelt táviratát, a mely szintén megerősíti az angolok vereségét s hozzáteszi, hogy még most nem lehet megállapítani, hogy mekkora volt az angolok vesztesége.

Már még tegnap éjjel Mafeking bevételéről is érkezett hír. A burok állítólag ide is benyomultak; a hónapok óta szorongatott városnak felszabadítása tehát nem sikerült. Ez a hír eddig még nem nyert ugyan megerősítést, de már tegnapelőtti értesüléseink szerint is valószínűeknek látszik.

Bloemfontein, apr. 11.

Gatacre tábornok visszatér Angliába. Helyette Chermiside tábornokot nevezik ki a 11. hadosztály parancsnokává. A dandárparancsnokságokban is várható változások.

London, apr. 11.

A kormány rendeletet adott ki, a mely szerint május elsejére az eddig még be nem hívott milic-katonák bevonulni kötelesek,

volt ennek a szerszámnak is. Ha megtöltötte az ember előlől, csak válságos pillanatokban merte elsűtni hátulról, mert tíz percig kellett piszkálni, bunkozni, míg ismét veszedelmes állapotba állíthatta vissza, addig pedig akár tiszter is nyakon kaphattak pányvával a futó betyárt. Az előlőtöltő puskának ezt a hátrányát mégis csak a futóbetyár használta fel legjobban a maga előnyére, kiváltképen pedig Rózsa Sándor aki jobban ismerte a puská lélektanát mint az üldöző pandursereg.

Ott kutyagolt ez a nagy mutu hazafi Makó mellett a lelei nádasokban, a Tisza-Maros szögében, a hol tele volt még akkor vízzel a nádas közé: csak a gémek tudták, hol van egy kis gyepes hely a tengernyi kiöntésekben, — no meg a haramia vezer, akinek Madár lova úgy uszolt a vízben, mint a vadkacsa.

Bár sok ügye volt a m-kói orgazdakkal, mégse hitt ennek a városnak. Csak egyszer tudtak rávenni, hogy a közepébe jöjjön, akkor is rajta veszt, ha nem ismerte volna az előlőtöltő puská lelek anát.

Ha lía nevű csöszke volt Makó városnak, akivel gyakran parolázott a féleme es betyár s ez vette rá egy gyöngye pillanatban, hogy vacsorára jöjjön hozzá a városba. A csösz háza a papista templom mellett volt a város közepén és már csak a híréért is meg kellett a berándulást reszkirozni.

Pompás tokány párolgott az asztalon; jó makói karcos volt a kulacsokban, mikor késő este lóháton, másodmagával robogott be Rózsa Sándor az udvarra. Egy ragyás betyár volt a hűséges adjunkusa, a kit úgy pofonvert a himó valaha, hogy még a pokolban is lenézték volna az ördögök a férfi szépségét. Bekötötték a lovakat az istállóba, bezárták a palánk kaput a leveleskapuval együtt s úgy ültek a tokány mellé és birkóztak a karcossal, amíg erőt nem vettek rajtuk a bor gőze. Akkor a két betyár rövid pihenőre tért az istállóba, Elég idő lesz tovább állni akkor is, ha majd lefelé áll az egen a gönczölszekér rudja.

Itt pedig megszállta a pénzvagy és hírül adta a perzekutornak, hogy nála van a haramia vezer. Nosza, kardra, puskára kapott az egész pandursereg és a komiszárussal együtt besurrantak az udvarra. Az istállóajtó mellett két oldalt elállták a helyet. Mindenkiel dupla puská volt, fölhozott sarkányval.

Rózsa Sándor mindig úgy aludt, mint a nyul a bokorban. Főlebredt a szuszogásra és megrugta a ragyás betyár talpát.

— Keij fel ezimbora, mert itt aligha meg nem kell halni.

A betyár felugrott s még ki se törülhetett jól a szemét, már sugva adta neki a haramia vezer a fortélyos parancsot.

— Verd meg jól a magad lovat és állítsd ide, farral az ajtónak.

A betyár csudalkozott, de engedelmeskedett.

A lódobogásra valamennyi pandur puskája az ajtó felé célzott, hogy leszedjék a kirohanó betyárt a nyeregéből.

A ló ott tombolt az ajtón belől s ahogy a betyár orra vágta az öklével, farral bukott ki az ajtón.

— Piff — paff — puff! Szól a pandur puská, mint az itélet s a ló összerogyott az ajtó előtt.

— No most már csak egy-egy lövésük van — susogta a haramia.

— Most verd meg jól az én lovamat és hozd ide az ajtóba, aztán pisztoly a kézben és ki, a ló után.

A ragyás betyár össze verte a másik lovat is s ahogy az riadva kiugrott az istállóból:

— Piff — paff puff! A ló is összerogyott, de a pandur komiszáros is két pandurjával együtt, akiket társaik löttek agyon a nagy buzgalomban.

A két betyár pedig kirohant a ló után és senki sem mert hozzájuk nyulni, mert az ő pisztolyuknak még magja volt. Átvették magukat a deszka palánkon és elfutottak az éjszakába.

Ilyen volt a régi puská, meg a futóbetyár.

FODOR GYULA.

London, ápr. 11.

Pretóriából jelentik, hogy az idegenek új légiót alkottak, melyek két vezérkari tisztje Maximov ezredes és Wrangel kapitány; tagjai franciák, németek, hollandusok, olaszok és irek. Ezt az idegen légiót szuronyos és ellátják s ez lesz még az egyetlen szuronyos bur csapat. Az idegen legión kívül, attól függetlenül van egy amerikai csapat is.

Táviratok.

Magyar lovak a háboruban.

Fiume, ápr. 11. Tegnap innen a Dunán a magyar-angol gőzösön ismét 800 lovat indítottak Délafrikába, melyeket Rhodés szigetei számára vásároltak Magyarországon.

Az amerikai elnökjelölés.

New-york, apr. 10. Az Evening World jelenti: Dewey kongresszus elnöktársa, hogy nem mondja el az elnökjelöléséről.

A sztrájk.

Schlaun, apr. 11. A mai reggeli műszakban 2142 munkás közül 1642 állott munkálatlan. A bányász-sztrájk befejezettnek látszik.

Hogy megy a burok praktifikálása.

London, április 11. Bloemfonteinből azt jelentik, hogy az ottani tekintélyes bur polgárok nagy részét elfogták és Fokvárosba vitték. A lefogatottak közt van egy tartományi tanácsos, egy közsegi tanácsos, egy rendőrbiztos, egy posta nő, a kerületi orvos és az államügyész.

Tüntetés az angol királynő ellen.

London, ápr. 11. Tippernoyban egy czegek munkásait külföldi vonaton vitette Dubinba a királynő látogatása alkalmával. Mikor a különvonat visszatért Tippernoyba, a kirándulókat nagy tömeg sarral dobálta és bántalmazta, ugyanakkor a czegek egyik nagy szent rakétát felgyújtottak. A polgári tüzoltóság nem is vonult ki a tüzhöz, a satonai tüzoltóságnak pedig valamennyi csövét elvagták.

H I R E K .

* **A debreczeni diákkongresszus és Jászai Mari.** A f. hó 28-án kezdetét vevő debreczeni országos magyar diákkongresszusnak egyik kiválóan szép pontja lesz az a matiné, melynek rendezői az ország főiskoláinak kongresszusi képviselői és a mely matinének számainak országos híreségei szereplésük töltek be. Az első, kit e szereplők közül elváltunk nek, Jászai Mari, Magyarország legnagyobb művésznője. Tegnap délelőtt kereste fel a nagy művészt az ifjúág küldöttsége s Kun Béla, a debreczeni jogász segítő egyesület elnöke felkérte őt a debreczeni diákkongresszus matinéjén való szereplésre. Jászai Mari, bár az új színpadon, hová csak most lépett, rendkívül el van foglaltva, a legszívesebben fogadta a kérelmet s megígérte, hogy a matinére, mely f. hó 29-én a Bika disztermében lesz, lejön Debreczenbe és szerepelni fog.

A másik szereplő Abrányi Emil a nagy magyar költő lesz és a harmadik Pekár Gyula, a kiváló novellairó, kiről bizonyára kevesen tudják, hogy tényleges szolgálatban lévő fess huszár-főhadnagy is egy személyben.

A matiné részletes programját a kongresszust előkészítő bizottság rövid idő alatt teljesen kidolgozza s azt annak idején mi is közölni fogjuk.

A kongresszus maga, hogy eddigél is mily mérvet öltött, leginkább mutatja az a tény, hogy a meghívott 63 magyar főiskolai egyletek részéről bejelentett képviselők már most meghadják azt a számot, melyet az eddigi kongresszusok felmutatni tudtak, pedig a meghívott egyesületeknek majd nem fele része még nem tette meg a maga jelentését, köztük a legnépesebb, a bpesti Egyetemi Kör.

* **Ünnepi istentisztelet.** Nagypénteken az ev. ref. nagytemplomban délelőtt Belteky Lajos segédlelkész, a kistemplomban Dicsőfi József segédlelkész, a Kossuth-utcai templomban pedig Mitrovics Gyula lelkész, az ispotály templomban pedig Könyves Tóth Kálmán mondának predikációt. Délután a nagytemplomban Fehér Gyula segédlelkész, a kistemplomban pedig Biró János segédlelkész imádkozis.

* **Gyula napja.** Legelőször is arról a Gyuláról emékeztünk meg, a ki Debreczen város színházlatogató közönségének osztatlan szeretetét bírta, Zoobjemsky Gyuláról, Szegény b. teg karmesterünkről ma van a neve napja. Ezen a napon, a mely rendesen sok örömet hozott neki, most szomorodnia kell. Távol családjától, jóbarátaitól és ismerőseitől, Budapestben fekszik a Vörös kereszt egyet kórházban. — A színtársulat tagjai azonban megemékeztek a derék emberéről, a hű barátáról és F. Kállay Lujza uró kezdeményezésére, hosszabb táviratban üdvözölék a derék karmestert, kívánva gyors felgyógyulást.

Sokan keresték fel ma délelőtt jókivánatokka Rásó Gyula aispánt, Végh Gyula tb. főkapitányt a bünygyi osz aly vezetőjét, Hajdu Gyula tanácsnokot; Nagy Gyula tanart, Mikósy Gyula földbírtokost, Illésy Gyula aljegyzőt stb. stb.

* **A Debreczen-lapnak, Ausztriában.**

A tegnapi déli postával szerkesztőségünkbe egy csomag hírlap érkezett. A csomagot átlógó szalagon ékes felírás tündökölt:

»Debreczen»

Debreczen.
Ausztria.

A Hamburgischer Correspondent küldte hozzánk a hírlapokat, elarulván a czimzess-l egy csomó rossz akaratot és maliciát. Eklatáns példája ez annak, hogy noha Szell ur kor-mánya százszázakat költ el külföldi lapok szu-tenirozására, mégis úgy Németország, mint a külföld más államai részéről a legsötétebb tájékoztatatlansággal találkozunk.

Kisérelnénk meg csak mi a pontos czimzess-elmellőzését, bizonyosan goromba visszaut-sításban lenne részünk. Ha azután valamelyik külföldi állam közjogát, illetőleg mutatnánk tájékoztatatlanságot, bizonyosan pellen-gerre álltanának bennünket. Szell ur, dicő Szell ur, mikor tesz már egyszer Ön komoly lépéseket az iránt, hogy ne csak százszáz-erek szórassanak el külföldön hiába, de leg-alább ismerjék meg Magyarországot, mint alkotmányos független országot. Vagy ez teljesen felesleges?

* **Lestyán Adorján jubileuma.** Lestyán Adorján, köztisztviselőben álló közjegyzőnk, az elmúlt héten töltötte be közjegyzői működésének 25 ik évét. A kiváló férfit, kit rövid debreczeni működése óta is meleg szeretettel vesz körül Debreczen társadalma, 1875-ben neveztek ki közjegyzőnek. Ugyanakkor lett közjegyző Mezey Mihály is, ki azóta N.-Varadon működik. Lestyán Adorjánt 25 éves működése alkalmából melegen üdvözöljük, s kívánjuk, hogy Debreczen társadalma még sokáig mondhatta magának, s örvendjen faradhatatlan munkásságának.

* **Érettségi vizsgálat az 1899-900-ik tanév végén a debreczeni ev. ref. főgymnasiumban:**

Május 9-11. VIII. oszt. magánvizsgálata. Május 12. VIII. oszt. vizsgálata. Május 14-18. Irásbeli érettségi vizsgálat. Júnus 21-28. Szóbeli érettségi vizsgálat. Az igazgató-ság.

* **Balogh László gyászja.** Balogh László országgyűlési képviselőt súlyos csapás érte. Kálmán fia, ki a debreczeni gazdasági akadémiának volt növendéke, tegnapelőtt este elhunyt. A megboldogult ifjú élete legszebb tavaszában volt, párnapal ezelőtt meghült és hétfő este 7 órakor elhunyt, mely gyászba borítva családját, Nagy Szalontán temetik el.

* **Egy h.-dorogi kereskedő tűzhalála.** Hajdu-Dorogi tudósítónk megdöbbentő esetről értesít bennünket. Borzasztó halállal mult ki Számec Dávid ottani kereskedő fiatal felesége. — Egy liter petroleumot mért ki, miközben oly közel tartotta az égő gyertyát a petróleumos kancsóhoz, hogy az felrobbant. A szerencsétlen asszony egyszerre langban állott s kétségeesett jajveszékeléssel rohant ki a szobadba. Anyósa segítségére sietett, de az öreg asszony is súlyos égési sebeket kapott, a nélkül, hogy segíthetett volna menyén. Számecné teljesen összeégett és masnap iszonyu kínok között meghalt.

* **Öngyilkos református lelkész.** A tiszántúli reform tus egyházkerület kötelekébe tartozó Badaló község lelkésze, a ki egyház megyében is tekintélyes pozíciót foglalt el mint tudósítónk írja kedden délelőtt öngyilkos lett. — Tudósításunk a szomorú esetről a következő:

Badaló beregmezei község ev. ref. lelkésze Zámori Béla, a beregmezei ev. ref. egyházmezei köztisztviselőben álló tanácsbírája tegnap délelőtt ziven lötte magát s azonnal meghalt. A boldogult, aki jómódban élt s a megyebizottságnak is tagja volt, még csak 48 éves volt és senki sem sejtte, mi adta kezébe az életét legyvert.

* **Pályázat.** A honvédelmi minisztériumtól leérkeztek a cs. és kir. közöshadseregbeli hadapród iskolákban, az 1900/1901 iskolai tanévben betöltendő alpiányi helyekre vonatkozó pályázati hirdetmények. Pályázhatóak a középiskolák 4-ik osztályát látogató vagy azt már elvégzett 14-16 éves ifjak. Pályázati határidő folyó év május hó 31-ike. A pályázati hirdetmények a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályánál be-tekint-hető, hol egyéb részletes felvilágosítások is készségesen magadatnak.

* **Eltűnt tanonc.** Göcsey István jelentést tett a II-ik ker. r. kapitányságnál, hogy fűszerkereskedésében alkalmazott 14 éves tanonca a mult heten csütörtökön a kereskedelmi iskolába ment s azóta nem tért vissza. Tudakozódott a vidéken lakó szüléknél és rokonoknál, de a fiút azok sem látták. Az eltűntet nyomozák.

* **Gyermekek összeírása.** Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány elrendelte, hogy a városbeli és külterületén lakó iskola és óvoda köteles gyermekek összeírattassanak. Ezt a munkát a polgári biztosok végzik s működésük eredményéről május hó 15-dikéig kell beszámolniuk.

* **Az énekvezérek fizetése.** A helybeli ev. ref. énekvezérek méltányos fizetés emelést kértek az egyháztanáctól, a mely ugy látszik nem is fog kitérni a kérés elől, mert egy bizottságot küldött ki, hogy e tekintetben záros határidő alatt tegyen javaslatot.

* **Bucszó strófák Schenk tanárhoz.** Délszakról visszatér éppen a golya, amikor elhangzik az ön bucuszója. A golya jön és ön elevez.

Vajon nem pikáns czélzás e ez? Megdül hat a nagy, büszke theoria, hogy kinek lesz lánya, s kinek lesz fia. Mi sem ért a zugó reklám-harang, a gyermek-ügy újra vak eset — vabanque. Pedig már hányan almodtunk róla, — hja, hamis állat a gölya!

Ön megy s agyamba egy ötlet toul: nagy balek volt ön, professor ur! Mikor más legény a szoknya után bomlik, az ön szerelme a laboratorium és lombik. Sőt mikor más nőül a férfi-kor delej; ön még akkor is kísérletezik — szegény! Mást körül zsbongja már a pulya-had és ön szürkül aglegény marad. Ön folyón egy lázas problémát kutat . . . ek, en sajnálom a professzor urat. Lam most aztán se theoria, se gyerek-pólya . . . hja, hamis állat a gölya!

No de balga, ki eső uán köpenyét perorál, e kis versből kiragogy az örök morál. A morál pedig ez, figyeljen ream minden szerelmes ifju es minden leány: — Csókolozzatok, ha a szerelem ideje jó es ölelni vágyik az ifju erő. Hogy fiu, vagy leány azzal ne törődjetekek, a fő a csók, melles a gyerek . . . Legyen ez Schenknek is végső bucuszója . . . hja, hamis állat a gölya!

* **Bodnár ezredes átirata.** A sok közös hadseregbeli n e m e t átiratok között jól esik olvasnunk olyan valomit, ami főtisztól is származik, magyarálat is van megírva és kisugárzik minden sorából, minden betűjéből a polgárság e ebben a haza igaz szeretete. — Lehet, sokan ráfogják, hogy nagy feneket kerítünk a dolognak, különösen ha megtudják miről van szó, pedig ha itt nem csak a szóban lévő átirat lenyegét, hanem annak a s z e l l e m e t i s figyelembe vesszük, biz az megérdemli hogy nagyobb keretben írjunk róla. B o d n á r ezredes átiratát intézett a városhoz, melyben felajánlja a honvédség segítségét tűzveszék alkalmával. Kéri a tanácsot hogy intézkedjék az iránt, miszerint tűzesetek alkalmával a tűzoltók elsősorban ertésíték a honvédséget, hogy az azonnal a mindig készületben álló csapatát a helyszínre siesen. Ennyi az átirat lenyege. De az ezredes kifejti, azt is, mi indítja őt e nemes szolgálat fölajánlására. Viszonzása — ugymond — némileg azon jóindulatú szivessegek, őszinte sze etennek, melyet a honvédség mindig halásan tapasztal Debreczen város polgársága részéről. Volt már szó arról, hogy P u b l i k Ernő tűzoltó főparancsnok helyettes maga fog a kaszárnyában a t ű z o l t á s r a kikepezni egy honvédséget, de az átirat épen azt czéllozza, hogy míg a kikepezetés is megtörténék a honvédséget ha szükség van rá barmikor igénybe vehesse a polgárság. Ime, ez a s z e l e m, mely Debreczenben polgárság és a honvédség között uralkodik. És jól esik látnunk e szellemnek megnyilatkozását, mert ez bizonyossá teszi azt is, hogy az ilyen katonák n-ma-czibilisnépfölötti fölényét óhajtszerezetni miheyyt a munderban feszíthet, hanem tisztában vannak azzal, hogy bár csak látszólagos létezésöknek inproduktívsga, a polgárok áldozatkésztségét viszonozzák ott, a hol tudják hogy inproduktív v o l t u k n a k még a l á t s z a t á t i s e l e n y é s z t e s s é k. Őszintén üdvözöljük B o d n á r ezredes átiratáért s óhajuok azt, hogy vajha másutt is példát vennének az ő komoly, szép s a polgárok érdekét első sorban szem előtt tartó eljárásáról.

* **Vérszomjas közúti vasúti ló.** — A hatvan-utcai lóvasút 4. számú kocsija tegnap délelőtt vigan görgött Hatvan utcán fölfele. A real-utcai átjárónál Kovacs Istvan lóvasúti kocsis oly erővel fujt bele kürtjéee, hogy a kocsit elé fogott ló megvadult és elragadta a

kocsit. Az utasoknak az ijedt-égen kívül semmi bajuk nem történt, mert a kocsit vezető Gróf Lajos hirtelen megfekezte a kocsit. A ló, — mivel a hámfája eltört, — elfutott és nagy fáradság után sikerült azt Szűcs Samu helyi vasúti szénakárnoknak elfogni, aki áldozata is lett bá orságnak, mert a megvadult állat fél arczát leharapta. A helyi vasút igazgatója a hator embert kocsivezővé nevezte ki, Gróf Lajost pedig a fővonaira osztotta be.

* **A könyörület szivekhez!** a lipi-ki gyógyfürdő sanatóriumában kedvezményes helyre felvett vagyontalan két beteg gyermek gyógyítási költségeihez ujabbban a következők adományozták: Dr. Wolafka Nandor 8 kor, Czeglédy Gyula, Preser Salamon, Milecker Geza, Wesspremi Zoltán, 2—2 kor, Pinczés Imre, Tóth Ferencz (tanár) Debreceni Aladár Barna Mihály 1—1 korona M. Dobrai Maria 80 fill; Hajdu Juliska 40 fill, Brüll Róza 20 A mielő a kegyes adományokat nyilvánosan köszönettel nyugtatam, e két beteg gyermek ügyét a könyörület szivek jóakramu figyelmébe ajánlom. Roncsok Lajos anácsnok.

* **Jogászok párbaja.** Tegnap délelőtt két nagyváradi joghallgató véres kardpárbajt vívott. R i g ó Lorand, Rigó Ferencz orsz. képvis. fi. és J e s z e n s z k y Bela mérköztek Chappon báró vivó termében. A párbaj feltétele volt: viadal teljes kö-éssel az első vartható sebig. Az első összecsapásnál mindkét fél megsérült R i g ó az arczán, J e z e n s z k y pedig mellén kapott seket, mire a segédek a párbajt beszüntették. A felek kibékülve hagyták el a duellum színhelyét.

* **Köszönetnyilvánítás.** A Zion debreczeni betegsegégyező egylet a Debreczeni Elso Takarekpenzér és az István gőzmalom tarsulat igazgatóságának az egyletnek juttatott 20, illetve 10 koronaert ez uton is hálás köszönet nyilvanítja.

* **Betörések Margittán.** — Mint tud. írja, erdekes betörések voltak a minap Margittán. A mint szombat hajnalán Kosztolányi Karoly telekkönyvvezető padlására tört be valami ösmeretlen ember s ott minden értékesíthető dologt összerzedett. Valomit azonban a sötétben fő döntött, mire a házbeliék fölébredtek. A tetes ekkor elfutott. A házból utanná löttek de nem találtak. Rákövetkező éjjel Zach Vimos kereskedő udvarára törték be s az istállóból két lovat elvittek. Harmadnap Szántó Jakab dr. orvos pincéjét akarták feltörni, de elzavarták a teteseket. Az alkucset megalták a pincze ajtajában. Meg Csengery Antal kereskedőnél is jártak a betörök, de ott is rajta ütöttek és üldözöbe veték, de elmenekült. A csendőrség erősen nyomozza a teteseket.

* **Dr. Brunner Lajos orvos lakását** a Kossuth utcáról a Bathányi utca 12 sz. házba tette át.

* **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Ertesítetnek a t. tagok, hogy a husvéti ünnepnapokon az istentisztelet a következő időben fog megtartatni: 13—14-en este pont fél 7 órakor, 14—15-en, azaz szombat és vasárnap d. e. pont 9 órakor, ugyanazon napokon d. u. pedig 5 órakor.

* **Dr. Király Péter ügyvéd** lapunk munkatársa ügyvédi irodáját folyó április hó 12-én Széchenyi utca (kis-templom-utca) 19. sz. a otti helyiségbe helyezte át; ez a lakóház Kis Uj-utca (Simonffy-utca) felől 20. számot visel.

* **Husvétí kávé.** Gömöri Lipót, a Corsó kávéház tulajdonosa tisztelet el tudatja helybeli és vidéki vendégeivel, hogy az izr. husvét alkalmával nála husvétí kávé kapható.

* **Ma zeneestély** tartatik a Corzó kávéházban Veres Tóni ujonnan szervezett zene-kara által.

Színház.

N ó r a.

Mikor Ibsen ezelőtt tíz évvel Budapesten járt, a nemzeti színház igazgatósága tiszteletére a N o r á t adatta elő. A nagy poéta igaz elismeréssel gratulált P. Markus Emilia Nórájának, de főleg Ujhazának, ki Rank orvos szerepében orvosi művészi tudásának minden fényét megmutatta.

Eredetiség volt alakításában, s ezt Ibsen is meggratulálta, s különösen megtetszett neki Rank orvos utolsó jelenete, a mikor a halál biztos tudatában bucsuzik s az ajtó előtt megcsókolja Nora arczkepet, ha már Nórá nem csókolhatja meg. Ez az eredetiség mellett a művész jelek egyeni-éget találja fel.

Eszünkbe jutott ez abból az alkalmából hogy T a n a y Frigyes tegnap másodsorja szótta Rank orvost. Művészi egyenység es eredetiség domborodott ki játékaiból, ami jele a jövőndő zajos sikereinek.

Minden szava, mozdulata, arczjátéka kitünő volt, szóval olyan Ibsen alakot mutatott be, a minőt vidéki színpadon keveset láthatunk.

Halmi Margit Nórájáról már az első előadáson elmondtuk véleményünket. Művész lelek, igaz tehetség, nemes ambició látszott belőle. A többi szereplők között K o m j á t h y komoly, elegáns Kellerje, K o m j á t h y n é nemesen egyszerű játéka és S z a c s v a y ü g y v e d j e érdemelnek feltétlen elismerést. (s.)

* **Géczy István Debreczenben.** Géczy István a Gyimesi vadvirág szerzője városunkban időzik, hogy P. Nagy Zoltan tanarral és Dóczy Jozseffel a Népszínházhoz beadott darabjok felől tárgyaljon. — A jeles színmű-író a mai napot is Debreczenben tölti.

Színházi műsor.

Csütörtökön, apr. 12-én bérlet 161. s. »B» Breznay Anna és Odry Árpád első fellép- teül; Az aranyember. Dráma 5 felvonásban. Irta: Jókai Mór.

Pénteken és Szombaton április 13 és 13-en szünet.

Vasárnap, apr. hó 15-en két előadás: délután 3 orakor felhelyákkal: Tóth. Eredeti népszínmű 3 felvonásban.

Este 7 és fél órakor. bérletszünetben: A pünkösdi királyné, Eredeti népszínmű 3 felvonásban.

Hétfőn, apr. 16-án két előadás, délután 3 órakor felhelyákkal: Kuruczfurfang. Énekes színmű 3 felvonásban.

este 7 és fél órakor bérlet 162. szám. »C» Pataki Béla első fellép- teül: Probaházasság, Énekes bohózat 3 felvonásban. Irta; Gerő Károly.

Kedden, április 16-én bérlet 162. szám

»A» Szamith. Zsidó dalmű 5 képből.

Szerdán, április 18-an bérlet 164. szám

»B» Harom testőr, Vigjáték 3 felvonásban.

Csütörtökön április 19-en bérlet 165. szám

»C» Közönyt könynyel. Vigjáték 5 felvonásban.

Pénteken, ápril 20-án bérlet 166. szám

»A» A görög rabszolga. Operette 3 felvonásban.

Gróf Batthyányi Lajos gyöngye.

— Reminiscencia a vértanu miniszterelnökről. —

Debreczen, ápril. 12.

A világ egyik legnagyobb ritkasága a fekete gyöngy. A leghiresebb öt nagy fekete gyöngy az angol királyi koronába van foglalva.

Sok ideig csak kettő volt benne, mert hármat réges-régen mindmáig megfoghatatlan módon elloptak belőle. Az egyik ilyen elveszett gyöngy megkerülésének kissé regényesnek tetsző történetet mondja el most egy bécsi lap, a miből megtudjuk, hogy a gyöngy Batthyányi Lajos grófnak, az első magyar miniszterelnöknek volt a tulajdonában, ki azt

cholikus hangulat vett erőt rajtam. Nem tudom miféle benyomás uralkodott érzekeimen, de mikor haza mentem, lámpát se gyújtva feküdtem diványomra.

Abrándozni kezdtem!

Hja, akkor még én is 22 éves voltam s tudtam érzelni azon, amit ma csönikusan kinevetek, emberi gyöngéségnek, os'obaságnak nevezek.

Álmodoztam gondolkodtam. Kinyitottam később az ablakot, belebámultam a csillagos éjszakába, hallgattam a főváros éjjeli életének moraját s egyszerre csak azt vettem észre, hogy a nagy álmodozás közben lejtöttem lakásomról s a kerepesi uton járok. A kávéházakban javában folyt az élet. Egyből különösen nagy zaj tört ki az éjszakába, úgy, hogy kíváncsiságból bementem s szőlylyel nézt m.

Közvetlen az ajtó mellett egy kis kerek márványasztalnál az öreg Nyári ült. Abszintes pohár volt előttem, fejét tenyerébe hajtva nézt a mulatózókat.

Asztalához ültem. Az öreg eleinte észre sem vett, csak pár perc múlva nyújtotta felém csontos, szikár kezét. Már sok abszintot ihatott, mert szeme különös fényben ragyogott sápadt arcán két veres folt égett.

— Na, lumpolunk? — kérdezte?

— Abrándozunk! — feleltem.

— Ostobaság! A ki ábrándozik, az nem ember. Ki ér rá ma ábrándozni. Az a mult embereinek sajátsága, akik értetlenek voltak s naivságokon tudtak lelkesedni.

Megállt egy pillanatra s aztán reám szegte fényes szemét.

— Fiatal ember tanulja meg, hogy csak egy örültség van a világon, ha az ember a szívre hallgat. A kinek esze van, mibelyt gondolkodni tud kitépi gyökerestől, megnémitja örökre, mert ha az kezd parancsolni, vége mindennek.

— Mit fecseg ez a vén roncs itt összevissza, — kérdeztem magamtól. Közbe akartam szólani, de mikor láttam, hogy tovább folytatja, kíváncsian vártam a pálinkaszagú elméleteit.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

M. Kir. Mezőgazdasági Múzeum.

Budapestre utazó olvasóink figyelmet felhívjuk a m. kir. mezőgazdasági múzeumra, melynek gyűjteményeit nemcsak a mezőgazdák, hanem mindazok haszonnal és tanulsággal tekinthetik meg, kik a mezőgazdaság vagy valamelyik ága iránt érdeklődéssel viselkednek.

E múzeumban: hasznos és kártevő állatok gyűjteménye, növénytermelési, kertészeti, gyümölcsészeti, szőlészeti, állattenyésztési, baromfi-nyésztési, méhészeti, selyemtermelési tárgyak, gép- és eszköz-modellek, talaj- és műtrágya-minták, emléktárgyak, épület-modellek, statisztikai kimutatások, stb. láthatók.

A múzeum, mely a VII. ker., Kerepesi-ut 72. számú házában van elhelyezve, a hétfői és ünnepeket követő napok kivételével naponként d. e. 9 órától d. u. 1 óráig van nyitva és látogatása ingyenes.

Az egyes és részben egymástól nemcsak különálló, hanem más városrészekben is álló helyiségekben elhelyezett gyűjteményekre nézve tájékoztatóul következő hiteles leirással szolgálunk:

a VII., Kerepesi ut 72. számú házában bejárat az utcáról.

A bejárat elöcsarnokban:

A mezőgazdaságra hasznos és káros állatok biológiai csoportokban.

A földszinti üvegtulajdos teremben és mellékhelyiségekben:

M. kir. állambirtoki tárgyak.

Gazdasági növénytermelés.

Ipari növények és gazdasági műipari tárgyak.

Kertészet, gyümölcsészeti és szőlészeti tárgyak.

Gazdasági gépek és eszközök, leginkább modellekben.

A földalatti helyiségben:

Talajok és trágyák.

Gazdasági s egyéb gazdaságra vonatkozó épület-modellek.

Talajmivelő eszközök, természetes nagyságban.

Boszniai tárgyak.

Az emeleten:

Emléktárgyak és gazdaság történelmi tárgyak.

Állattenyésztés.

(Ló-, szarvasmarha-, juh- és sertés-nyésztés. Tejgazdaság, Gyapjuismeret.)

Baromfi-nyésztés.

Méhészet.

Selyemtermelés.

Az emeleti folyosón:

Gazdasági statisztika.

A kijárat a múzeumból az emeleten van.

A gyűjtemények a hétfői s az ünnepeket követő napok kivételével naponként d. e. 9 órától d. u. 1 óráig tekinthetők meg.

Hétfői és az ünnepeket követő napokon a múzeum zárva van.

A múzeum látogatása ingyenes.

A múzeum gyűjteményeinek tájékoztató szak-katalogusa a múzeumi felügyelőknél díjlanul kapható.

A városligeti Széchenyi-szigeten levő románstílusú épületcsoportba, következő gyűjtemények láthatók:

A jaaki templomban, a kapcsolatban levő folyosón s a könyvtári helyiségben vannak a vízépítészeti és kulturmérnöki osztályba tartozó modellek, szobrok, térképek, színezett képek, fényképek, rajzok, eszközök stb.

A folyosón szekrényekben láthatók házi ipari, a belső helyiségekben erdészeti, hányászati és malomipari tárgyak, továbbá a könyvtár, melybe főleg a mezőgazdaságra vonatkozó ismeretanyag iradalmi gyűjtemények egybe.

A románstílusú épület csoportban levő gyűjteményeket s a könyvtárt érdeklődők a múzeum igazgatóságától nyert külön engedély alapján tekinthetik meg ingyenes belépés mellett.

A m. kir. mezőgazdasági múzeum igazgatósága.

Megjegyzés.

A legközelebbi villamos megállóhelyek a kerepesi uton:

A városból jövet: VII. Alsó-Erdősor sarkán.

A városba menet: VIII. ker. Kenyérmező-utca sarkán.

Telefonszám 57—15, Kerepesi ut 72.

sz. a és 15—44, Városliget' románstílusú épület-csoport.

כשר של פסח

A közelgő

izr. husvéti ünnepekre

üveg-, porcellán-, zománczott edényeket és mindenféle

evőeszközöket

ajánl

KASZANYITZKY ENDRE,

Debreczen Piacz-utca 57. szám.

Vidéki megrendelések a legnagyobb figyelemmel teljesítetnek.

Egyenkénti levélbeli oktatás

francia, angol és olasz nyelv, kereskedelmi számtan, levelezés, könyvvezetés, váltójog, szépírást és szövegírást a levélbeli oktatás útján. Mintalevelek és prospectusok ingyen és bérmentve.

Director Leopold Pfalzner

professeur diplôme

a cs. és kir. országos iskolatanács által engedélyezett francia nyelv-intézete

Bécs II. Bezirk, Ob. Donaustrasse No 45 a.

Hirdetés.

Van szerencsém a nagyérdemű izr. lakosságnak tudomására adni, hogy a „husvéti ünnepre“ Debreczen város szeszkereskedése igyekezett a legjobb minőségű

husvéti kóser

szilva és törköly pálinkát

beszerezni, és azok a debreczeni izraelita főrabbi ellenőrzése és pecsétje alatt, Piacz-utca Lusztig Mór kereskedésében és a saját üzletében kaphatók:

1 liter h. k. szilva pálinka ára üveggel	80 kr.
1/2 „ „ „ „ „ „ „ „	40 kr.
1 „ „ „ „ „ „ „ „	1 frt
1/2 „ „ „ „ „ „ „ „	50 kr.

Tisztelettel

Papp László

üzletvezető.

feljebb! — 12 méter — postabér és vámmentesen szállítva! Minták kiválasztásra, nemkülönbözve fekete, fehér és színes Henneberg selyem blousok és ruhákra alkalmas 45 krajczártól 14 forint 65 kraj méterenkint.

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik.
HENNEBERG G., selyemgyáros, ZÜRICHBEN.

Cs. és kir. udvari-szállító.

Selyem-damaszt-ruha 9 frttól

Üzleti könyvek nagy raktára

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttől feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.

Nyomatott Hoffman és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.